

Rezultati izvršenog monitoringa HCVF šuma na području šumarije Kupres u 2013. godini

LOKACIJA (Gj, odjel)	ŠTO je predmet monitoringa	KADA (datum izvršenog monitoringa)	REZULTAT (stanje)	NAPOMENA
Plazenica,(Kupres, odjel 52.)	Izvorišta (Perina česma, Studenac i drugi), erozija (posebno ispod ceste)	24.05.2013.	Izvorišta su aktivna (cijele godine).Manje klizanje i propadanje tla bez većih šteta. Erozija na Vratolomu prisutna (sipar)	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Plazenica, (Kupres, odjel 53.)	Izvorišta (Točak),	24.05.2013.	Višak vode iz kaptiranih izvora tijekom godine istjecao (Točak).Manji odroni duž šumske ceste koju održava šumarija Kupres.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Kupreška vrata (Kupres, odjel 54.)	Izvorišta (Crveno vrilo i ostala vrila)	24.05.2013.	Izvori su aktivni (uglavnom cijele godine).Šumarija Kupres je uredila odmaralište kod tunela Kupreška vrata i pristupnu stazu kod potoka Crveno vrilo.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Kasimovac (Kupres, odjel 55.)	Vodotok Kasimovac	24.05.2013.	Vodostaj potoka ovisi od količine oborina. Tijekom ljetne suše nizak vodostaj, korito zapušteno (zaraslo i neuređeno).Nema negativnih utjecaja na izvor.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Križ (Kupres, odjel 56.)	Izvorišta iznad s.Gornji Odžak	24.05.2013.	Izvori su aktivni (uglavnom cijele godine).Vodostaj potoka ovisi o količini oborina.Erozivni procesi na ski-stazama neznatni.Izvršeno sijanje trave .	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Skok,Pločata vrila (Kupres, odjel 57.)	Izvorišta: Pločata vrila, Kraljeva, izvori iznad Begovog sela	18.06.2013.	Prisutni izvori (stalni) aktivni tijekom cijele godine. Erozija zemljišta rijetka i slaba.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Škrilja-Vrana (Kupres, odjel 58.)	Vodotok Kraljevac, erozija u gornjem dijelu ski-staze	18.06.2013.	Vodotok potoka Kraljevac zapušten i neuređen, zarastao travnatom vegetacijom. Stalno teče. Nema veće oscilacije vodostaja .Procesi erozije u gornjem dijelu ski-staze se nastavljaju i teško ih je zaustaviti zbog nagnutosti i neobraslosti terena.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Ajdarevac-Škrilja (Kupres, odjel 59.)	Erozija iznad ela Goravci, izvorišta iznad sela Goravci	18.06.2013.	Gradsko vodocrpilište Ajdarevac ograđeno i osvijetljeno. Osigurava dovoljno vode. Jaružna erozija iznad s.Goravci izražena.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.

Otinovci (Kupres, odjel 60.)	Izvorišta iznad s.Otinovci, erozija iznad s.Otinovci	19.06.2013.	Izvori aktivni tijekom cijele godine, vodostaj potoka ovisi o količini obirina. Jaružna erozija mjestimično uočljiva, bez većeg širenja.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Botun (Kupres, odjel 62.)	Botunska i ostala vrila	20.06.2013.	Izvorišta aktivna tijekom cijele godine i vodostaj istih ovisi o količini oborina. Erozijska erozija minimalna (uz put). Vegetacija (orlovska paprat) ima veliku ulogu u sprečavanju erozivnih procesa.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Ratkovi (Kupres, odjel 43.)	Kapelica Sv. Ive, Čagino vrilo	20.05.2013.	Izvor Čagino vrilo se povremeno javlja (ovisno o količini oborina), korito potoka zapušteno i obraslo travnatom vegetacijom. Erozivni procesi minimalno izraženi i bez širenja istih.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Ratkovi (Kupres, odjel 44.)	Stolino vrilo, izvorišta iznad šumarske kuće	22.05.2013.	Višak vode iz 3 (tri) seoske kaptaze istječe i teče prema Bilom Potoku. Stolino vrilo povremeno izvire. Nisu zamjećeni značajniji procesi erozije.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Suova-Plaja (Kupres, odjeli 41. i 37.)	Izvori i erozija u odjelima	22.05.2013.	Povremeni potok Suova (ponomica) teče već 30 dana. Razina vode pada i uskoro će presušiti (što je uobičajno). 2012. godine nije izvivala Suova. Proces erozije na terenu nisu uočeni.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.

Generalni rezime rezultata:

1. nije bilo značajnijih promjena na predmetima monitoringa tijekom 2013. godine čime su HCVF šume sačuvale svoje prirodno stanje.
2. šumarija Kupres svojim aktivnostima pridonosi unapređenju stanja na ovim područjima kroz uređenje, čišćenje, zaštitu i svakodnevnu brigu o istima
3. svaki lokalitet, odnosno odjel (s puno više detalja) je obrađen u Elaboratu gospodarenja HCVF površinama u Šumariji Kupres (broj:05-455/14) koji je javno dostupan na web. stranici šumarije Kupres
4. monitoring će dobiti svoj smisao i značaj samo kontinuiranim nastavkom istog u dužem vremenskom periodu (najmanje sljedećih 5 godina) što je spremna uraditi šumarija Kupres

Monitoring izvršio i podatke obradio:

Marko Mršo, dipl.ing.šum.